

## Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

# Visitatieverslag PO

Zie handleiding visitatie lidscholen  
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	<b>De Fladderiep (De Lichtwachter)</b>
Adres	Voorstraat 3
Postcode en plaats	8317PG Kraggenburg
E-mailadres school	ds.defladderiep@aves.nl
Telefoonnummer school	0527 252345
Directeur	<b>J.M.M.van Freaijnhove</b>
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	A.H. van Kampen -Hamberg
Aantal groepen (PO)	5
Aantal leerlingen	100
Populatie (PO)	
Aantal leraren	11
In bezit van Daltoncertificaat	10
Bezig met Daltoncursus	-
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	Basis arrangement
<b>Visitatieteam</b>	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	12 - 04 - 2018
Soort visitatie	1 <sup>e</sup> licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	x licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO  
Nederlandse Dalton Vereniging  
Binckhorstlaan 36, M 1.19  
2516 BE Den Haag  
Tel. 070 - 331 52 52  
[bestuursbureau@dalton.nl](mailto:bestuursbureau@dalton.nl)

## 0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1<sup>e</sup> licentieaanvraag

### aanbeveling 1.

Wij ervaren, dat de leerkracht teveel de verantwoordelijkheid in eigen hand houdt (leerkrachtgestuurd). Probeer door meer tijd voor de taak, meer onderwerpen op de taak de leerling meer ruimte / mogelijkheden te geven voor het eigen leerproces (dus met meer eigen verantwoordelijkheid).

### evaluatie school

Door de jaren heen heeft de weektaak veranderingen ondergaan. De lay-out van de weektaak is door de hele school hetzelfde. Op de weektaak wordt ruimte gemaakt de taak persoonlijk te maken. Hierdoor krijgen leerlingen een goed overzicht van de te maken taken. Ook de vrijheid om zelf de taken in te plannen krijgt steeds meer vorm naarmate de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid groeit, leerlingen krijgen steeds meer ruimte om hun eigen taak in te vullen.

### bevindingen visitatieteam

We zien dat er aan deze aanbeveling is gewerkt en daarmee is de aanbeveling wel gerealiseerd.

Toch missen we voor de kinderen een takenbrief op maat (differentiatie hebben we nauwelijks terug gezien). Alle kinderen hebben nu dezelfde taakbrief. Het is overigens niet de bedoeling dat de leerkracht alle individuele taakbrieven maakt. De kinderen zouden meer (van zich) zelf op de taakbrief moeten kunnen invullen en plannen. Probeer **alle** taken voor rekenen, taal en lezen, alsmede de verwerkingen van de vakgebieden wereldverkenning en Engels door leerlingen op hun taakbrief te laten plannen. (aanbeveling 1)

### aanbeveling 2.

Wij hebben m.b.t reflectie duidelijke aanzetten gezien. Zorg voor meer structuur en inhoud, maak van de huidige elementen (smileys, notiekader op de taak, A4 bij de taak, reflectiewijzer) en het nakijken één geheel dat leidt tot het juist stellen van eigen doelen.

### evaluatie school

Zie aanbeveling 1  
Gaandeweg zijn de leerdoelen en de reflectie ook opgenomen in de taak. Achter de leerdoelen kan een leerling aangeven of het doel behaald is. Reflectie vindt 2x per

week plaats in een mondelinge tussenevaluatie en een eindreflectie. Dit gebeurt klassikaal, in groepjes of individueel in een gesprek met de leerkracht. In de onderbouw vindt reflectie dagelijks plaats door in gesprek met leerlingen het proces of de opdracht te evalueren. Ook wordt er aan de hand van een bal of "happertje" met vragen dagelijkse momenten besproken. In groep 3 wordt een start gemaakt met leerling de gesprekken op een formulier vast te leggen. Vanaf groep 4 wordt er een format gebruikt die tijdens of naar aanleiding van het gesprek ingevuld wordt. Vanaf groep 7 kunnen leerlingen zich inschrijven voor een leerlinggesprek met de leerkracht. In overleg wordt een leerdoel gekozen voor de komende periode. Het is een proces dat regelmatig geëvalueerd en aangepast wordt. Hierin moet de doorgaande lijn goed in de gaten worden gehouden. In elke groep is een nakijktafel om de taken te corrigeren. Het werken met Snappet zorgt ervoor dat leerlingen bij rekenen en spelling directe feedback krijgen. Dit werkt voor leerlingen zeer goed. Ze zien gelijk of de gemaakte opdracht goed of fout is en kunnen dit direct herstellen. Leerlingen kunnen in het overzicht van Snappet zelf zien welke leerdoelen van rekenen en spelling nog extra oefening vragen. Ook kijken leerlingen het werk van elkaar na of wordt het klassikaal besproken.

### bevindingen visitatieteam

Deze aanbeveling is goed opgepakt en prima uitgewerkt. We hebben vele vormen van reflectie gezien. Reflecteren is verweven in het daltononderwijs dat wordt gegeven op de Fladderiep. Wat betreft de leerdoelen die op de taak staan, zouden jullie kunnen nadenken om die meer kindvriendelijk en concreter te formuleren voor de kinderen.

### aanbeveling 3.

Geef leerlingen voor de dagtaken en later de weektaken een instrument in handen om concreet te plannen en die planning vast te leggen, niet alleen om volgens die planning te werken, maar ook om tussentijds en later goed te kunnen reflecteren

### evaluatie school

Zie aanbeveling 1 en 2  
In groep 1, 2 en 3 hangt de dagplanning zichtbaar in de klas. Aan het begin van de dag wordt deze besproken, zodat leerlingen weten wat er die dag gedaan wordt. In groep 3 leren ze gaandeweg het jaar de overstap van de dagplanning naar het weekoverzicht te maken. Hier zijn de vakken per dag aangegeven. Vanaf groep 4 t/m 8 hangt de weekplanning in de klas. De leerlingen van groep 7 en 8 plannen aan de hand van het instructieschema de taken in op de weektaak. Op deze manier willen we de leerlingen steeds meer zelfstandig maken en ze de verantwoordelijkheid geven om hun taken te maken. Hierbij is het belangrijk dat ze leren plannen en regelmatig reflecteren om hun doelen te halen en de taak tijdig af te hebben. Groep 6 t/m 8 start op donderdag de nieuwe taak. Op vrijdag wordt er op verschillende manieren gereflecteerd. Dit kan klassikaal, in kleine groepjes of op een coöperatieve vorm plaatsvinden. Op woensdag vindt de eindreflectie plaats en

kunnen leerlingen hun bevindingen op de weektaak vermelden. Deze kunnen ze op de nieuwe weektaak overnemen.

#### bevindingen visitatieteam

Formeel is deze aanbeveling uitgevoerd, maar toch behoeft dit meer uitwerking daarom geven we aanbeveling 1

Voor deze aanbeveling geldt hetzelfde als bij de eerste aanbeveling.

#### aanbeveling 4.

Breng zoveel mogelijk vak- en vormingsgebieden onder in de taak en trek daar meer tijd voor uit taak (zie 1AB),.Maak duidelijk wanneer en hoe lang tijd beschikbaar is en leg verder het initiatief bij de leerling.

#### evaluatie school

Zie aanbeveling 1 en 2.

In de groepen 7 en 8 kunnen leerlingen naast de door de leerkracht geplande instructiemomenten zich inschrijven voor extra instructiemomenten voor rekenen. Hier kan zowel de leerkracht als leerling aangeven wie van de instructiemoment gebruik wil of moet maken. Ook hierbij is er een opbouw per groep. Gelden de instructiemomenten in groep 4 voor bijna de hele groep, in groep 5 t/m 8 zullen dit steeds meer van leerkrachtgestuurd naar leerlinggestuurde momenten zijn. Hier wordt goed gekeken naar de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van een leerling en waar nodig begeleidt. Leerlingen werken tijdens daltontijd zelfstandig aan hun weektaak

#### bevindingen visitatieteam

Alle vakgebieden staan op de taakbrief benoemd. De verwerkingen van Engels, wereldverkenning en verkeer zijn niet in de taak van het kind ondergebracht. De kinderen kunnen dit dus ook niet plannen. Kinderen kunnen nog meer eigenaar worden van de taak die ze te maken als ze zelf verantwoordelijk worden voor de planning. Daarom moet ook de weekplanning van de leerkracht bekend zijn bij de kinderen. (aanbeveling 1)

#### aanbeveling 5.

Wees ingenomen met de betrokkenheid van de ouders en zorg dat de

daltonontwikkeling ook voor de ouders zichtbaar is. Besteed in de communicatie nog meer tijd en aandacht aan de dalton aspecten (info-avonden, de Lichtflits, de taakbrief mee, e.d.)

### evaluatie school

De afgelopen jaren is er veel gebeurd. Door de fusie zijn er leerkrachten en ouders voor wie daltononderwijs nieuw is. Het team, met uitzondering van de IB-er, heeft een 2 jarige daltoncursus op maat gevolgd en alle daltonwaarden besproken. We hebben in het team de waarden zelfstandigheid, samenwerken en vrijheid/verantwoordelijkheid verder uitgewerkt, om dit in de praktijk een plek te geven binnen het daltononderwijs. In de nieuwsbrieven hebben ouders kunnen lezen hoe het daltononderwijs ontstaan is en tijdens ouderavonden kunnen horen en zien op welke manier dit op de Fladderiep vormt krijgt. In het 2<sup>e</sup> jaar is dit vorm gegeven in een PowerPointpresentatie die op de website is geplaatst. Daltononderwijs kan in de komende periode nog meer gaan leven door, waar mogelijk, bij de berichten op klasbord te vermelden binnen welke daltonwaarden ze passen. In de school hangen daltonteksten die in de klassen en in de nieuwsbrief besproken worden. Afgelopen jaar zijn op een ouderavond aan de hand van stellingen de 6 kernwaarden van daltononderwijs besproken en hebben ouders meegedacht over hoe dit thuis een vervolg kan hebben. Ouders hebben deze avond als waardevol ervaren.

### bevindingen visitatieteam

De fusie is bijzonder goed verlopen. De bovenstaande evaluatie van de school en heeft het visitatieteam waargenomen. De leerkrachten voeren leerling-gesprekken met de kinderen en er wordt gewerkt met een ontwikkelingsmap voor de kinderen. Op de taakbrief staan prachtige kinddoelen. Kinderen vullen een kind-rapportage in. Wat zou het mooi zijn om met deze vier prachtige instrumenten de band ouders, kind, leerkracht te versterken (aanbeveling 2)

## 1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

### Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

### evaluatie school

De leerling voelt zich verantwoordelijk voor zijn eigen leren. Ze weten aan welke doelen er wekelijks gewerkt worden. Deze hangen in de klas of staan op de weektaak vermeld. Hierop kunnen ze ook aangegeven of het doel wel/bijna/niet behaald is.

Leerlingen zijn begaan met en hebben zorg voor elkaar. Aan de hand van Trefwoord komen er regelmatig sociaal-emotionele onderwerpen aan de orde en worden deze besproken. Leerlingen kennen de afspraken hoe ze rekening moeten kunnen houden met medeleerlingen en leerkrachten. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over het pakken en opruimen van materialen. Vanaf groep 1 leren de leerlingen de taken op het weektakenbord te plannen. De klas is zo ingericht dat ze zelf hun spullen kunnen pakken en opruimen. Supermaatjes helpen leerlingen uit groep 1 's ochtends bij het vinden van de geplande taak en bij het pakken van de materialen. Nadat de routines in groep 3 bekend zijn mogen de leerlingen zelf hun taak plannen en afkleuren wat gedaan is. Gedurende het jaar wordt hun verantwoordelijkheid uitgebreid met uitgestelde aandacht en zelf nakijken. De leerlingen krijgen steeds meer verantwoordelijkheid voor zijn eigen leerproces. Groep 5 tot 8 werkt met Snappet en kunnen de leerdoelen terugvinden en zelf bepalen aan welke doelen zij willen werken. Hierdoor raakt de leerling meer betrokken bij zijn leerontwikkeling. Door de wekelijkse reflectie in groepjes, klassikaal of door met de leerkracht in gesprek te gaan, leggen ze verantwoording af over de resultaten. Enkele leerkrachten hebben aangegeven, daar waar het betreft het loslaten van leerlingen, dit nog een aandachtspunt is. Hier kan collegiale consultatie positief aan meewerken. Dit staat beschreven in het daltonboek onder vrijheid/verantwoordelijkheid en reflectie.

Parels:

- Plannen van taken op het weektakenbord, mixbord, hoekenbord en weektaak.
- Inzetten van supermaatjes, schuurhulpen en postbode in de onderbouw.
- Kiezen voor instructie.
- Zorgen voor een nette leeromgeving.
- Regelmatige reflectiemomenten.

Groeiparels:

- Planning van de leerstof uitbreiden op niveau
- Meer ruimte voor persoonlijke ontwikkeling

### bevindingen visitatieteam

Aan de evaluatie van de school valt niets toe te voegen.  
 Met name bij de kleutergroep was het prachtig om te zien hoe leerlingen verantwoordelijk worden gemaakt voor hun taak. Daar hebben de leerlingen in de rest van hun schoolcarrière profijt van.  
 Het zou heel mooi zijn als de groeiparels uit deze evaluatie over vijf jaar zijn gerealiseerd! (aanbeveling 3)  
 Binnen de structuren van de school kunnen de kinderen heel goed omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheden. De kinderen pakken hun verantwoordelijkheden zeker!

### Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

### evaluatie school

Elke leerkracht voelt zich erg verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Er wordt gekeken in hoeverre een leerling in staat is zelf de verantwoordelijkheid voor zijn leerontwikkeling te nemen.  
 Er vinden regelmatig reflectiegesprekken plaats tussen leerlingen en leerkracht over de vorderingen, persoonlijke- en leerontwikkeling van de leerling. Ook hebben wij de afgelopen jaren en start gemaakt met leerlinggesprekken, waar leerlingen hun eigen leerdoelen kunnen aangeven. In de onderbouw gebeurt dit mondeling of wordt het door de leerling getekend. De leerkracht kan tijdens het gesprek aantekeningen maken op het formulier. In de bovenbouw kan er tijdens het gesprek aantekeningen worden gemaakt door de leerkracht of vullen leerlingen het format na afloop van het gesprek zelf in. Hierdoor is er voor elke leerling de mogelijkheid zich op eigen niveau te ontwikkelen. Leerlingen bepalen zelf of de verslaglegging in de ontwikkelingsmap komt.  
 Het verantwoordelijkheidsgevoel van elke leerkracht is groep overstijgend. Bij rekenen volgen leerlingen de instructie op niveau. Tijdens mixen, creatiek, gym, niveaulezen en nieuwsbegrip wordt er groepsoverstijgend gewerkt. Op deze manier maken we gebruik van elkaars talenten. We zijn hier al een heel eind mee op weg maar ook hier geldt dat er plaats is voor ontwikkeling. Leerkrachten staan open om zich hier verder in te bekwamen en de school stelt middelen beschikbaar om dit verder uit te werken.

**Parels**

- Leerkrachten zorgen voor een goede sfeer en leeromgeving.
- Leerlingen worden als uitgangspunt genomen.
- Leerkrachten creëren momenten voor leerlinggesprekken.
- Leerkrachten staan open voor feedback.

**Groei parels:**

- Meer loslaten van leerlingen.
- Streven naar maatwerk bij aanbieden en instructie van de lesstof

**bevindingen visitatieteam**

Op school wordt veel voor-gestructureerd door de leerkrachten. Het visitatieteam becroop het gevoel dat de vrijheid in te grote gebondenheid plaatsvond. Jullie kinderen kunnen zoveel verantwoordelijkheden aan, dat ze veel meer verantwoordelijkheid kunnen dragen en krijgen dan momenteel het geval is. Het zijn de leerkrachten die meer coachend moeten gaan worden. Laat de leerlingen veel meer zelf doen. Geef jullie kinderen meer vrijheid. Leerlingen kunnen meer uitgedaagd en betrokken worden m.b.t. hun eigen werk. Ook hier geldt ontwikkel jullie bovengenoemde groei parels verder! (aanbeveling 3)

**Indicatoren op schoolniveau**

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

**evaluatie school**

Team, leerlingen en ouders voelen zich verantwoordelijk voor een fijne sfeer in de school. We nemen tijd en ruimte om met elkaar in gesprek te gaan. Ouders kunnen altijd een gesprek aanvragen. Er zal in overleg gekeken worden naar een goed moment waarop deze gesprekken plaats kunnen vinden. Het team heeft oog voor een opgeruimde, nette school en rijke leeromgeving. Collega's hebben zorg voor elkaar. Er wordt dagelijks samen koffie gedronken en gegeten. Op deze momenten is er ruimte voor gesprek.

**Parels**

- De school biedt een veilige leeromgeving
- Cursusaanbod vanuit de Avesacademie
- De speciale schoolbrede taken, zoals: postbode, pakketdienst, koffiedienst

**Groei parels**



- Ouders en omgeving betrekken bij het schoolgebeuren.

### bevindingen visitatieteam

Op school heerst een ontspannen sfeer van vertrouwen en rust. Heel knap van jullie hoe jullie samen de schouders onder de fusie hebben gezet en deze prachtige daltonschool hebben gerealiseerd.

Ontwikkel deze groeiparel door een goed plan te bedenken voor onze aanbeveling 2.

## 2. Zelfstandigheid

### Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe ( werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

### evaluatie school

In alle klassen wordt aandacht besteed aan het leren om de leerlingen zelfstandig keuzes te laten maken. In groep 1 en 2 plannen de leerlingen voor een week de taken op het planbord. De doelen worden benoemd tijdens de instructie en de daltontijd. Vanaf groep 3 staan de doelen op de weektaak vermeld en worden deze tijdens de les genoemd. De leerlingen kunnen, binnen de gemaakte afspraken, zelf bepalen in welke volgorde ze de taken willen maken. Leerlingen zijn vanaf groep 1 gewend om elkaar te helpen en (elkaar) om hulp te vragen. De leerlingen werken met dagkleuren en kunnen omgaan met uitgestelde aandacht. In groep 1 en 2 wordt er een handelingswijzer gebruikt. Leerlingen vragen eerst hulp aan elkaar, daarna kunnen ze de leerkracht om hulp vragen. Supermaatjes helpen de jongere leerlingen die net op school zijn zolang ze dat nodig hebben. In groep 3 en 4 wordt tijdens daltontijd met een time-timer de tijd aangegeven waarin leerlingen zelfstandig aan de taak moeten werken en ze zelf oplossingen bedenken bij vragen. Komen ze er niet uit dan zetten ze het blokje op het vraagteken. Na de verstreken tijd kunnen ze het aan een maatje vragen of aan de leerkracht als die een ronde doet. In groep 5-8 wordt het stoplicht hiervoor ingezet. We hebben bewust voor gekozen voor een opbouw in de groepen 1 tot met 8. Het nakijken van het werk gebeurt vanaf groep 1. Dit wordt naar mate ze meer aankunnen steeds verder uitgebreid. Vanaf groep 5 werken de leerlingen met Snappet. Hier krijgen ze een directe feedback op de gemaakte opdrachten. Ze kunnen zelf bepalen welke leerdoelen taal/spelling/rekenen ze tijdens daltontijd willen oefenen.

### Parels

- Supermaatjes in groep 1 en 2
- Weektakenbord in groep 1 en 2
- De doorgaande lijn in het werken met uitgestelde aandacht.
- Inbreng van leerlingen in eigen taak. (leerdoelen Snappet)

### Groeiparels:

- Leerlingen bij meerdere vakken eigenaar laten worden van de weektaak

### bevindingen visitatieteam

De leerlingen op de Fladderiep zijn zelfstandig. Er zijn veel handelingswijzers en structuren aanwezig waarbinnen de leerlingen heel zelfstandig kunnen functioneren. Zo was het in de kleutergroep mooi om te zien hoe leerlingen verantwoordelijk worden gemaakt voor hun taak, waardoor ze samen veel zelfstandig tot stand brengen.

Soms lijken de structuren echter zover te zijn doorgevoerd dat we de spontaniteit bij de leerlingen missen.

We hebben gezien dat leerlingen 'zelfstandig' kunnen kiezen, maar altijd zijn dat keuzemogelijkheden die vooraf bepaald zijn door de leerkrachten. Er wordt relatief weinig eigen inbreng van de leerling gevraagd.

Wees je als leerkracht steeds bewust van het feit dat de kinderen het in eerste instantie zelf moeten doen.

Om bovenstaande groeiparel te kunnen realiseren moeten de leerkrachten leren loslaten. Probeer meer coachend te zijn. (aanbeveling 1 en 3)

### Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

### evaluatie school

De leerkracht zorgt voor een duidelijke organisatie zodat de kinderen weten waar zij aan toe zijn. In groep 1, 2 en 3 liggen de materialen klaar zodat leerlingen zelf hun spullen kunnen pakken. Ze weten wat ze kunnen doen als de basistaak klaar is. Er wordt gedifferentieerd en er is ruimte voor eigen ideeën. Leerlingen eerst zelf laten nadenken en oplossingen laten bedenken stimuleert het nemen van initiatieven. De dag- en weektaken zijn zoveel mogelijk op maat opgesteld. Er is veel ruimte voor daltontijd. Liever kwaliteit dan kwantiteit. Doordat leerlingen kunnen omgaan met uitgestelde aandacht creëert de leerkracht de mogelijkheid om individuele leerlingen of groepjes leerlingen extra aandacht te geven. Er zou meer tijd en ruimte moeten

komen om eigen talenten te laten zien en te kunnen ontwikkelen. Hierin worden wel kleine stappen gezet, door o.a de opdrachten in de keuzekast, maar dit is voor de school nog zeker een aandachtspunt.

Parels:

- Goede organisatie in de groepen.
- Weektaak zoveel mogelijk op maat.

Groeiparels:

- Ruimte en tijd creëren voor talentontwikkeling.
- Het zelf inplannen van collegiale consultatie.
- Het loslaten van het jaarklassensysteem. (onderzoek naar de mogelijkheden)

### bevindingen visitatieteam

Jullie kunnen trots zijn op jullie goed georganiseerde daltonschool. Alles loopt op rolletjes.

Vanuit deze goede basis is het mooi om de komende vijf jaar te werken aan het loslaten van het jaarklassensysteem, zodat jullie kinderen meer eigenaar zullen worden van hun eigen leerproces. Van de leerkrachten zal dit ook een zekere mate van lef vragen! Het visitatieteam denkt dat jullie kinderen dit aankunnen en nog zelfstandiger leren functioneren. (aanbevelingen 1,2 en 3)

### Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

### evaluatie school

Op de Fladderiep heerst een goede sfeer. Talenten worden ingezet bij verschillende vakgebieden (Engels, gym, creatiek, muziek, en evt. verdeling vakken met duo leerkracht).

Taken van taakbeleid worden verdeeld naar aanleiding van wensen en talenten van leerkrachten.

Stg Aves geeft de mogelijkheid jaarlijks uit een ruim pakket scholing te kiezen.

Parels:

- Flexibele taakverdeling
- Behulpzaamheid van collega's onderling.
- Mogelijkheden om te experimenteren.

Groeiparels:

- Leerlinggesprekken in groep 1-4 opzetten.
- Leerlinggesprekken in groep 5-8 waarin leerlingen hun eigen leerdoel

aangeven verder ontwikkelen.

- De doorgaande lijn voor uitgestelde aandacht waarborgen.
- Daltontijd duidelijk omschrijven.

### bevindingen visitatieteam

De leraren krijgen volop de gelegenheid om te experimenteren. In verschillende groepen hebben we leuke ideeën gezien, denk aan het alternatieve dictee, creatiek en mixen. Jullie zouden er baat bij hebben om meer van elkaars expertise te leren, en wellicht ook van de goede ideeën van de collega's op andere (dalton) scholen. Maak gebruik van de faciliteiten die beschikbaar zijn om een kijkje te nemen bij een ander. Dat is zo leerzaam!

## 3. Samenwerking

### Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

### evaluatie school

Het samenwerken gebeurt in verschillende combinaties en vakgebieden. Dat kan in tweetallen (maatjes) of binnen een tafelgroepje. Er wordt samen gewerkt en samen geleerd vanaf groep 1 en 2. Tijdens diverse instructies, oefeningen van spelling, de gymles of daltontijd en bij creatieve opdrachten is dit regelmatig te zien. Er wordt ook groepsdoorbroken samengewerkt bij begrijpend lezen, rekenen, mixen in groep 1 tot 4 en creatiek in groep 5 tot en met 8. Het samenwerken vraagt de komende jaren aandacht, omdat een goede doorgaande lijn nog niet duidelijk zichtbaar is. Ook voor de leerlingen is het van belang dat de verschillende niveaus van samenwerken duidelijk wordt, zodat ze hun eigen ontwikkeling kunnen volgen.

Parels:

- Hoe de leerlingen vanaf groep 1 en 2 leren samenwerken.
- Hoe leerlingen elkaar helpen tijdens daltontijd.

Groeiparels:

- Meer inzicht krijgen in de niveaus van samenwerken, zodat ze hun ontwikkelingsproces kunnen volgen en hun inbreng daarin hebben.

### bevindingen visitatieteam

Samenwerken is op De Fladderiep op verschillende manieren aan de orde, maar

een goede doorgaande lijn was nog niet altijd zichtbaar. Enerzijds leerlingen die veel individueel aan de slag waren, waar wel mocht worden samengewerkt, maar waar van directe uitdaging tot samenwerking geen sprake was, anderzijds hebben we voorbeelden gezien van mooie samenwerkingsvormen zoals het “mixen” voor kinderen van groep 1 t/m 4 en “creatiek” voor de groepen 5 t/m 8. Tijdens de dagelijkse leesmomenen zijn kinderen die hun leesniveau al hebben bereikt, ook met samenwerkingsopdrachten bezig die dan weer voortkomen uit de keuzekast. Opvallend was de rustige en fijne wijze waarop werd gewerkt. Tijdens de ochtenduren hebben we echter veel individuele manieren van werken gezien. Het samenwerken gebeurt veelal in de klas. Dit heeft te maken met de (on)mogelijkheden van het gebouw. In de bovenbouw wordt de “uitbouw” vaak gebruikt. De voorwaarden voor het samenwerken, structuur, respect en rust zijn aanwezig. Het team zou samenwerken nóg meer kunnen stimuleren door samenwerkingsmomenten op de taakbrief te creëren en een duidelijke leerlijn voor samenwerken te ontwikkelen. (aanbeveling 1 en 3)

### Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

### evaluatie school

Leerkrachten stimuleren dat leerlingen samenwerken en samen leren. Leerkrachten onderling werken en leren ook veel samen. D.m.v. vergaderingen en studiedagen. Zo hebben verschillende leerkrachten een voortrekkersrol in diverse onderdelen zoals: lezen, gym, creatieve lessen, Engels, ICT en muziek. Er zijn duidelijke afspraken over het samenwerken binnen en buiten de groepen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het daltonboek. De doorgaande lijn in het samenwerken is nog niet duidelijk zichtbaar binnen de school. Vanaf groep 1 en 2 streven we ernaar om minimaal 1 samenwerkopdracht per week op de weektaak te zetten.

Parels:

- Het van en met elkaar leren.
- De goede sfeer binnen het team.

Groei parels:

- Coöperatieve werkvormen meer inzetten voor meerdere vakgebieden.
- De ontwikkelingslijn van samenwerken meer zichtbaar maken voor kinderen.

### bevindingen visitatieteam

Leerkrachten geven aan dat de teams van De Lichtwachter en De Pionier één hecht team zijn geworden. Heel bewust is om de reden van niet bevooroordeeld zijn

tijdens de fusie, gekozen voor een directeur van buitenaf. Ook zijn er voor het team een aantal “buildingsdagen” geweest, die ertoe hebben bijgedragen dat de leerkrachten echte maatjes zijn geworden met een groot respect voor elkaars rol. Dit was tijdens de visitatie dag ook waarneembaar. Ieder heeft ook zo zijn eigen voortrekkersrol en ideeën in vakgebieden, die dan op de studiedagen inhoud krijgen. De leerkrachten creëren een veilige, maar ook een gezellige en gestructureerde werkomgeving. Dit kan een goede basis vormen voor een prima manier van samenwerken. Tijdens ons bezoek hebben we enkele coöperatieve werkvormen gezien, maar ook hier zou een duidelijke rode lijn binnen school moeten ontstaan. (aanbeveling 3)

### Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

### evaluatie school

Er heerst een goed pedagogisch klimaat en een fijne, veilige sfeer in de school. We maken veel gebruik van elkaars talenten. Ook worden er personen van buitenaf gevraagd hun talenten voor de school in te zetten. Dit gebeurt bij ICT, techniek, of wanneer bedrijven samen met de school een project opzetten n.a.v. een leervraag. De sfeer die binnen de school heerst, wordt door bezoekers regelmatig als goed ervaren.

Parels:

- De goede leeromgeving die er op school heerst.

Groeiparels:

- Meer gebruik maken van de gelegenheid voor collegiale consultatie.

### bevindingen visitatieteam

De ontspannen sfeer die direct vanaf de binnenkomst van leerlingen en ouders voelbaar was, is naar onze mening kenmerkend voor de fijne en veilige sfeer binnen de school. We hebben gemerkt dat er verschillen bestaan binnen het team om de leerling “los te laten”. Meer en meer is hiervoor aandacht in het team en ontwikkelt zich dit proces positief. Ondanks de fusieperikelen ervaren de leerkrachten weinig werkdruk. Dit heeft natuurlijk ook te maken met de fusieformatie die nu nog van kracht is. Leerkrachten ervaren rust in de school en geven aan nu toe te zijn aan de volgende stap. Collegiale visitatie is een prachtige vorm van collegiale samenwerking; maak er gebruik van (aanbeveling 3)

## 4. Reflectie

### Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

### evaluatie school

In groep 1 en 2 plannen ze de taken op het weektakenbord. Ze kiezen zelf een moment wanneer ze dingen af moeten maken. Vanaf medio groep 3 kunnen de leerlingen de volgorde bij Veilig Leren Lezen plannen. Ze kiezen aan het begin van de week op welke dag ze het hoekenwerk gaan doen. In groep 4 wordt er een start gemaakt met het inplannen van de dag- en weektaak. (evt. samen met de leerkracht).

De leerlingen reflecteren op hun werk door gesprekken met de leerkracht. Vanaf groep 4 kleuren ze achter het doel op de weektaak een vakje groen, oranje of rood in, om aan te geven in hoever het doel behaald is. Twee keer per week wordt er vanaf groep 5 door de leerlingen gereflecteerd op werk en gedrag. Op vrijdag vindt de tussenreflectie en plaats en op woensdag de eindreflectie.. Dit doen we afwisselend klassikaal, in groepjes of individueel met de leerkracht. De bevindingen worden op de nieuwe weektaak gezet.

Parels:

- Reflectie van de leerlingen op het dagelijks werk en gedrag.
- Zelf plannen van taken door groep 7 en 8.

Groeiparels:

- Leerlinggesprekken met leerkracht verder vorm en inhoud geven.
- Het ontwikkelen van leerling-ouder-leerkracht gesprekken.

### bevindingen visitatieteam

Door de invoering van de doelen op de taakbrief heeft het team een behoorlijke stap gezet in de richting van groepsdoorbroken werken. Elke donderdag en maandag wordt er geëvalueerd en vooraf gereflecteerd n.a.v. van de planning en uitvoering van de opdrachten op de taakbrief. Ook kunnen leerlingen zich inschrijven voor instructies en een leerling-gesprek Hierdoor worden leerlingen meer eigenaar van hun werk. In de groepen waren op verschillende wijzen overzichten van een dag of week zichtbaar. Het weektaakplanbord in groep 1/2 was een prachtig voorbeeld. De taakbrief en ontwikkelingsmap zijn mooie voorbeelden van groei naar meer eigenaarschap van de leerlingen. Deze ontwikkelingsmap is een map met daarin het rapport, resultaten, spreekbeurten, foto's van het schoolkamp, teksten, "dit ben ik", "ik ben trots op", "wat wil ik verbeteren" en een complimentenblad. Wel hadden we graag gezien dat de geprinte formats van rekenen, taal en spelling plaats zouden maken voor wat meer eigen keuzes van de leerlingen, zodat de map meer zou leiden tot nóg meer eigenaarschap. Een mooie kroon op het werk zou de invoering

van kind-ouder-leerkracht gesprekken kunnen zijn.(aanbeveling 2 en 3)

#### Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

#### evaluatie school

Leerkrachten houden regelmatig evaluatie- en reflectiegesprekken met de leerlingen. Deze gesprekken zijn klassikaal, in kleine groepjes of individueel. Er wordt gesproken over werk-houding, gedrag, resultaat, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerken. Er wordt geëvalueerd of de gestelde doelen behaald zijn en er wordt gesproken over evt. nieuwe doelen. Leerkrachten geven de leerlingen regelmatig complimenten. In groep 1 tot en met 3 vinden dagelijks gesprekken naar behoefte plaats. Er wordt in de kring ook gebruik gemaakt van een reflectiebal of "happertje". In de bovenbouw wordt de reflectiepot met vragen gebruikt.

Parels:

- De leerlinggesprekken die we met de leerlingen hebben.
- Doorgaande lijn in reflectie op onze weektaak.

Groeiparels:

- De leerling-ouder-leerkracht gesprekken verder ontwikkelen.

#### bevindingen visitatieteam

Gedurende de dag hebben we vele vormen van groepsreflectie en individuele reflectie kunnen waarnemen. Bijvoorbeeld in de kring n.a.v. het werken in hoeken, in de kring reflecteren m.b.v. een bal en individuele gesprekjes n.a.v. samenwerkingsopdrachten. Leerlingen geven aan dat in de leerling-gesprekken gesproken wordt over o.a. het welbevinden, werkhouding, gedrag, persoonlijk doel, leerdoelen en intake voor eventueel de plusklas. Door de structuur die op De Fladderiep geboden wordt ontstaat effectief onderwijs. Door de leerling nog meer eigenaar te laten worden, zou die effectiviteit nog geoptimaliseerd kunnen worden. (aanbeveling 3)

#### Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
-----	--



4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.
------	--

### evaluatie school

Het team leert van en met elkaar. We volgen scholing, daltonbijeenkomsten en studiedagen. 5 keer per jaar staat er een speciale teamvergadering voor dalton gepland. Indien nodig kan ook op woensdagmiddag van 13.00-14.00 uur een daltonuur voor het team gepland worden. Bij veranderingen wordt het daltonboek aangepast. We hebben het afgelopen jaar de opbouw in reflectie duidelijk vorm gegeven en willen dit in de groepen verder ontwikkelen.

#### Parels

- De inzet van leerkrachten om het daltononderwijs vorm en inhoud te geven.
- De mogelijkheid om gebruik te maken van elkaars talenten.

#### Groeiparels:

- Meer gebruik maken van collegiale consultaties.

### bevindingen visitatieteam

We hebben gemerkt dat De Fladderiep een school is met een warme uitstraling. Iedereen wordt warm onthaald. Zoals reeds eerder beschreven is de fusie van de scholen goed geslaagd. Er is een sfeer van saamhorigheid en enthousiasme, waarbinnen veel van elkaar wordt geleerd. Ieder heeft zijn eigen voortrekkersrol die op de studiemiddagen tot leermomenten binnen het team leiden. Om nog meer van elkaar te leren wil het team meer overgaan tot collegiale consultaties. Tot nu toe werd hiervan geen of weinig gebruik gemaakt. Het vertrouwen in elkaar is ondertussen van dien aard, dat gerichte consultaties zouden bijdragen tot steeds meer lijn in de aanpak tot zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en eigenaarschap. (aanbeveling 3)

Het visitatieteam vindt het reflectieve vermogen van de personeelsleden van bovengemiddeld niveau. Het visitatie verslag is daar een goed voorbeeld van.

## 5. Effectiviteit / doelmatigheid

### Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn

keuzemogelijkheden.
---------------------

### evaluatie school

De leerlingen werken met een dag- of weektaak. De dagtaken zijn overzichtelijk en duidelijk zodat ze goed weten wat ze moeten doen. De leerlingen krijgen zoveel mogelijk instructie op maat aangeboden.

Afhankelijk van de onderwijsbehoefte en eigenaarschap kunnen bij rekenen de leerlingen vanaf groep 5 zich inschrijven voor wel of geen instructie. In groep 5 en 6 bepaald de leerkracht mede of een leerling instructie nodig heeft. Ze weten wanneer de instructies zijn en hoeveel daltontijd ze hebben. De leerlingen werken met persoonlijke doelen van Snappet. Ze mogen hier zelf een keuze in maken. In opbouw naar leeftijd en behoefte vinden er leerlinggesprekken plaats waarin leerlingen hun eigen doelen mogen formuleren. De leerlingen corrigeren zoveel mogelijk hun eigen werk. Vanaf groep 3 wordt hier een begin meegemaakt en kijken ze rekenen en VLL, indien mogelijk zelf na. Ook kleuters werken met zelfcorrigerend materiaal.

Parels:

- De leerlingen kunnen op eigen niveau werken.
- Werken aan leerdoelen met Snappet.
- Leerlingen kunnen vanaf groep 5 bij een leerlinggesprek eigen leerdoelen opstellen.

Groeiparels:

- Bij taal leerstof op niveau aanbieden (jaarklassensysteem loslaten)

### bevindingen visitatieteam

Er wordt door de leerlingen op de Fladderiep effectief geleerd. De kwaliteiten die de leerlingen hebben worden effectief ingezet bij onder andere groep-doorbrekend lezen, mixen, supermaatje en creatiek.

Snappet helpt om effectief met de tijd om te gaan. Er valt nog winst te behalen als de kinderen nog meer eigenaar mogen worden van hun eigen leerproces. ("Moet ik aan die instructie meedoen of kan ik werken aan andere doelen omdat ik, dat wat in de instructie wordt behandeld al lang beheers?")

### Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet

halen.
--------

### evaluatie school

Twee keer per jaar, na de evaluaties en analyses van de CITO toetsen, worden nieuwe groepsplannen gemaakt. Aan de hand daarvan krijgt de leerling een dag/weektaak op niveau. Dat kan zijn: meer/minder stof maken, makkelijkere/moeilijkere stof maken en wel of niet meedoen aan instructie.

Parels:

- De differentiatie die we leerlingen kunnen bieden.

Groeiparels:

- Schoolbreed de doorgaande lijn van instructie op niveau ontwikkelen.

### bevindingen visitatieteam

De structuur die jullie bieden maakt dat er effectief gewerkt wordt. Door de leerlingen nog meer eigenaarschap te geven kan de effectiviteit voor de individuele leerling worden verhoogd. Dit betekent voor leerkrachten lef en loslaten en meer verantwoordelijkheid bij de leerling neerleggen. (aanbeveling 1)

### Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

### evaluatie school

De onderwijstijd wordt geoptimaliseerd door leerlingen te leren hun tijd effectief in te delen. Ze leren om hun 'problemen' eerst zelf op te lossen. Als dat niet lukt en de leerkracht is even niet beschikbaar dan weten de leerlingen dat ze niet moeten wachten, maar dat ze verder gaan met hun taak. Door het regelmatig bespreken van de daltoncompetenties zoals: plannen, samenwerken, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en het reflecteren op deze waarden, streven wij ernaar leerlingen eigenaar te maken van hun eigen leerproces. Door de professionele aanpak van de leerkrachten, de IB-er en externe organisaties zijn er voldoende mogelijkheden om goede zorg te bieden aan leerlingen die meer instructie of begeleiding nodig hebben. Voor leerlingen die meer aankunnen (meer- en hoogbegaafde leerlingen) zijn wij gestart met een programma om ook leerstof op niveau aanbieden.

Parels:

- De leerlingenzorg voor leerlingen.

Groeiparels:

- In de nieuwe school meer gebruik maken van de beschikbare ruimtes.
- Verder ontwikkelen van leerstof voor leerlingen die meer aankunnen.

**bevindingen visitatieteam**

Het huidige gebouw werd zo effectief mogelijk gebruikt, maar is helaas geen optimaal gebouw voor daltononderwijs.

De school presteert goed, ook op inspectieniveau.

Het bestuur is uiterst tevreden over de school.

Mooi om een nieuwe schoolgebouw te krijgen en daar zelf invloed op te hebben kunnen uitoefenen.

## Borging als voorwaarde

### Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

### evaluatie school

Naar aanleiding van de vorige visitatie, die plaatsvond op de Lichtwachter, is er een daltonontwikkelingsplan gemaakt. In een 4-jarenoverzicht is beschreven hoe de aanbevelingen in de doelen zijn opgenomen. Door de fusie is dit plan aangepast en maakt de daltoncoördinator in overleg met het team, jaarlijks een doelenoverzicht. Deze worden in het daltonontwikkelingsplan verwerkt. Voor de komende jaren zullen de doelen, naar behoefte van het team en door de daltoncoördinator aangereikt, ook hierin beschreven worden. De afspraken die we gemaakt hebben, zijn beschreven in het daltonboek en geven de doorgaande lijn op de school aan.

Het hele team heeft in 2014-2015 een op maat gemaakte daltonscholing gevolgd bij Daltonopleiding Wenke/ KPZ Zwolle. De IB-er heeft deze scholing niet gevolgd. Door teamscholing en studiedagen blijven we ons verder ontwikkelen. Tijdens teamvergadering kan er, indien nodig, voor daltontijd worden ingeruimd. Er staan 4 daltonvergaderingen per jaar gepland. Aan het eind van het schooljaar wordt er een studiedag gepland. De leerkrachten krijgen de gelegenheid om bij elkaar te kijken of andere scholen te bezoeken. Wij zijn actief betrokken bij de dalton-regioactiviteiten. De daltoncoördinator bezoekt 4 keer per jaar de daltonbijeenkomsten van regio Flevoland. Voor directeuren wordt er 2 keer per jaar een dagdeel georganiseerd, waarin verschillende thema's worden behandeld. Het is jammer dat de school weinig mogelijkheden biedt om goede samenwerk- en stilwerkplekken te creëren. In onze nieuwe school kunnen we gebruik maken van het leerplein dat vanuit alle lokalen eenvoudig te bereiken is. In de leerlingenraad zitten leerlingen uit de groepen 3 t/m 8. Zij denken mee over

de dingen die op school spelen.

Onze dalton-identiteit is terug te vinden in de schoolgids en op de website. We proberen de omgeving en ouders te betrekken bij ons onderwijs door gebruik te maken van talenten van ouders en de buurt bij de ontwikkelingen op en rondom school te informeren.

Vanuit Stichting Aves is er belangstelling voor de manier waarop wij het onderwijs inrichten. Zij hebben in 2017 een filmpje van gemaakt van onze school.

Parels:

- Hoe we de afgelopen jaren als Fladderiep vorm en inhoud hebben gegeven aan het daltononderwijs.

Groeiparels:

- De leerlingenraad actief mee laten denken over ontwikkelingen.
- Het verder ontwikkelen van het samenlerend en samenwerkend leren.
- Onze dalton-identiteit meer uitdragen in het dorp via de dorpskrant.

### bevindingen visitatieteam

Jullie kunnen trots zijn op hoe jullie de afgelopen vier jaar, na de fusie, jullie nieuwe dalton school hebben vorm gegeven.

De aangeleverde documenten zijn prima verzorgd en bieden vertrouwen voor de borging in de toekomst.

Kortom het visitatieteam heeft er alle vertrouwen in dat jullie de komende jaren de doelen, zoals gesteld in het daltonplan, en de aanbevelingen gaan realiseren.

### Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

### Uit de gesprekken met leerlingen

Er is een gesprek gevoerd met de leerlingen van de leerlingenraad. De leerlingenraad functioneert goed. Zij vergaderen regelmatig, soms met de dalton-coördinator en/of de directeur. De taak als voorzitter en als secretaris wordt met veel enthousiasme door de leerlingen gedaan. Zij hebben een budget, zodat ze ook financieel verantwoordelijkheid mogen dragen; bijvoorbeeld om een goed idee uit de ideeënbus (aanschaf tosti-ijzers) mogelijk te kunnen maken. Ze hebben ook mogen meedenken over het nieuwe schoolgebouw en het nieuwe schoolplein.

Deze dag hebben ze een lekkere lunch voor ons verzorgd. Leuk was het dat de leerlingen uit de leerlingenraad bij de lunch aanwezig waren.

### Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Naast informele uitwisseling tijdens de groepsbezoeken en de lunch hebben we ook een gesprek gehad met twee leerkrachten. Tijdens het gesprek met een tweetal leerkrachten is gesproken over het verloop van de fusie, hoe zijn de verschillende teams één daltonteam geworden. Hier is zeer duidelijk door de directeur en de dalton-coördinator aan gewerkt. Bijvoorbeeld door het gezamenlijk opnieuw volgen van een teamscholing daltononderwijs. De nieuwe directeur had geen band met een van beide dalton scholen, maar had wel een dalton achtergrond. Na 4 jaar kan het team zeggen dat de kinderen en het team goed geworteld zijn. Nog niet iedereen is even ver in het proces van loslaten en ruimte (verantwoordelijkheid) geven aan kinderen. Doordat er nog een ruime fusieformatie is, wordt weinig werkdruk ervaren, de prestaties en het pedagogisch klimaat zijn goed en nu kan en moet er meer gewerkt gaan worden aan het centraal stellen van het kind i.p.v. de leerstof. Een volgende stap is het onderzoeken of het leerstofjaarklassensysteem losgelaten kan worden. Het bestuur stelt hiervoor een innovatiebudget beschikbaar.

### Uit de gesprekken met de schoolleiding

De schoolleiding is trots op de wijze waarop de leerlingen van de Fladderiep werken en met elkaar omgaan. Er heerst een goede sfeer en er is sprake van respect. Tijdens het gesprek komt naar voren dat de schoolleiding houdt van een gemoedelijke sfeer. De deuren van de verschillende klassen staan overal open. Ouders lopen binnen met hun kinderen en ieder gaat vrolijk de groep in. De ouders blijven niet hangen, want als de

kleuters beginnen te zingen is dit het teken dat de ouders kunnen vertrekken. In alle groepen wordt er begonnen in de kring. Dit geeft iets gemoedelijks. Veel kinderen nemen iets mee, in dit geval in relatie met het huidige thema: "Kruipende beestjes". De Fladderiep is voortgekomen uit de fusie tussen de Pionier en De Lichtwachter. Anne-Marie is directeur geworden; ze is van buitenaf aangetrokken. Tijdens het realiseren van de fusie was daltononderwijs een van de opties. De leerkrachten voelden zich ertoe aangetrokken. Het was eigenlijk al hun manier van omgang met de kinderen, al was de Pionier geen daltonschool. Ook de medezeggenschapraad wilde graag tot het realiseren van daltononderwijs komen. Vandaar dat het gehele team voor de tweejarige daltoncursus heeft gekozen. Bijna ieder teamlid heeft deelgenomen en het certificaat behaald. Ook is er gericht gewerkt aan de teambuilding.

Het "loslaten", zoals benoemd in de vorige aanbevelingen (de Lichtwachter), blijft voor sommige leerkrachten moeilijk.

De taakbrief is steeds verder doorontwikkeld en ettelijke keren aangepast. Toch zijn er ook voor leerlingen grote verschillen in het werken met de taakbrief. Sommige leerlingen hebben veel begeleiding nodig en blijven werken met een dagtaak, terwijl anderen het goed overzien en planmatig kunnen werken. Ook aan de inrichting van de keuzekast is/wordt veel werk verricht. De keuzekast wordt nu per thema ingericht. Ouders zijn tevreden over het daltononderwijs dat wordt gegeven. In de ogen van de ouders past dit bij hun kind. De school gaat een innovatiebudget ontvangen voor de ontwikkeling van groepsdoorbroken onderwijs. Het is dan de bedoeling dat de start 's morgens in de leeftijdsgroepen is, maar dat er daarna in ateliers gewerkt gaat worden.

## Uit de gesprekken met ouders

We hebben gesproken met 3 ouders. De ouders zijn zeer betrokken en hebben een positief beeld van de school en het team.

We hebben gesproken over de volgende punten:

- Fusie: deze is goed verlopen en was destijds volgens de ouders ook nodig. De Fladderiep is nu de enige school in het dorp. Bijna alle kinderen gaan naar deze school.
- Dalton: dit was zeer goed opgepakt door het gehele team. Ouders krijgen regelmatig daltoninformatie via de nieuwsbrief en aan het begin van het jaar is er een daltoninformatieavond.
- Betrokkenheid; leerkrachten kennen alle kinderen, ook de leerkrachten van de bovenbouw kennen de kinderen in de onderbouw bij naam. Dit wordt door de ouders als zeer prettig ervaren. Wel zouden de ouders graag de weektaak meekrijgen zodat ze nog beter weten waar de kinderen mee bezig zijn. Ook de leerdoelen van de kinderen kunnen duidelijker gecommuniceerd worden met de ouders.
- Leerlingenraad
- Ontwikkelingsmap
- Ouderbetrokkenheid : ouders zijn zeer betrokken bij de school. Per klas is er een app groep onder de ouders om bijvoorbeeld vervoer te regelen of te melden dat er luizen zijn. Leerkrachten zitten niet in deze appgroep. School zelf maakt gebruik van klasbord. Ouders geven aan het erg leuk te vinden om op deze manier op de hoogte te worden gehouden.



## Uit de gesprekken met het bestuur

### naam bestuurslid: mevrouw G. Kruidhof

De Fladderiep behoort tot de stichting Aves. Deze stichting voor primair onderwijs biedt een grote verscheidenheid in identiteitsgebonden basisonderwijs aan, in de kernen van de Noordoostpolder, Vollenhove en Kampen.

Tijdens de fusie van de Lichtwachter en de Pionier heeft het bestuur de teamleden gestimuleerd een tweejarige daltoncursus te volgen. Het certificaat is behaald en de cursus is erg functioneel geweest. Ze geeft aan dat het team tot een hecht team is uitgegroeid.

De Fladderiep is een school met hoge opbrengsten en daar is een ieder erg trots op. Resultaten vindt het bestuur belangrijk, maar nog belangrijker is, hoe de school dit heeft kunnen realiseren. Ze zijn daarom erg tevreden over de aanpak.

De school ontvangt een innovatiebudget voor de vervolgstap: het loslaten van het jaarklassensysteem. Aves probeert alle scholen tijdens het directeurenoverleg uit te dagen, dergelijke projecten aan te gaan.

Aves kent verschillende denominaties en er bestaat een mogelijkheid een fusie aan te gaan met het christelijk onderwijs. Leerkrachten hoeven niet op alle scholen ingezet te worden, maar mogen zelf aangeven voor welke identiteit ze willen gaan. Ook bestaan er mogelijkheden voor scholing van leerkrachten voor een bepaalde identiteit.

Om kwaliteit binnen de scholen te garanderen geeft het bestuur ruime mogelijkheden voor scholing. Dat kan zijn in de vorm van teamscholing, individuele scholing en kortlopende cursussen. Het bestuur heeft niet directe aandachtspunten voor de Fladderiep. Ze ervaren de school als positief. Een school met een rustige werksfeer, waar inschrijving voor leerling-gesprek en sterke instructies als positieve punten worden ervaren. Drie keer per jaar vindt er afstemming plaats. Bestuursleden en leerkrachten kennen elkaar vaak persoonlijk. Het bestuur staat dus dicht bij het gebeuren op school. De nieuwbouw van de Fladderiep vordert gestaag en we kunnen het als bezoekers niet laten mevr. Kruidhof aan te moedigen om te komen tot vorming van een integraal kind centrum.

Het bestuur vindt dat het team van De Fladderiep in de afgelopen 4 jaar erg hard heeft gewerkt om de fusie te realiseren. Dat heeft veel energie gekost. Nu komen tot nog meer eigenaarschap van de leerlingen, binnen de school is de volgende stap.

We hebben mevr. Kruidhof als een stimulerend bestuurslid ervaren die dicht bij het onderwijs staat en ook denkt vanuit onderwijs.

## beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		x
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		x
2	Zelfstandigheid		x
3	Samenwerking		x
4	Reflectie		x

<b>5</b>	<b>Effectiviteit - doelmatigheid</b>		<b>x</b>
----------	--------------------------------------	--	----------

\* niet van toepassing bij licentieverlening

### Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
<b>X</b>	Licentie voor <b>vijf</b> jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

### Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	Breng alle vakgebieden met de persoonlijke verwerking onder in de taak, waarbij ook ruimte moet zijn voor eigen inbreng van de leerling.
Nr.2	Ga op zoek naar een manier om ouders meer bij de ontwikkelingen van hun kind te betrekken met als basis de taakbrief, jullie leerling-gesprekken en de ontwikkelingsmap
Nr.3	Realiseer jullie, in het visitatieverslag genoemde, groeiparels.
Nr.	
Nr.	

### slotopmerkingen

Het visitatieteam heeft genoten van deze visitatie. Er heerste de hele dag een ontspannen sfeer, waardoor we ons welkom voelden.

Zo leuk dat de leerlingen van de leerlingenraad aanschoven bij de door hen verzorgde lunch.

Tevens de complimenten voor hoe reflectief het visitatieverslag is ingevuld door de school. Dit maakte dat de aanbevelingen die het visitatieteam gaf door alle teamleden werden herkend en niet als een verrassing kwamen.

Altijd mooi om af te sluiten met een tevreden gevoel na een visitatie en bovenal met het idee dat we er allemaal van hebben geleerd.

Bedankt voor jullie gastvrijheid en succes met alle ontwikkelingen de komende jaren.

### Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		23-4-2018

## Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen *van de school zelf*. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de visitatie als zeer fijn en waardevol ervaren. Als fusieschool kom je veel dingen tegen die opnieuw besproken moeten worden en vorm moeten krijgen. Dit was een heel proces, waar de nodige gesprekken voor nodig waren. Het heeft het team gevormd en dichter bij elkaar gebracht. Als je dan na 4 jaar het positieve verslag leest van de visitatiecommissie, dan geeft je dat vleugels en ben je er van overtuigd dat je op de goede weg bent. Dat de aanbevelingen grotendeels voort komen uit onze groeiparels geeft ons een goed gevoel. We gaan dan ook met veel enthousiasme door om een school te creëren waarin leerlingen, leerkrachten en ouders zich gerespecteerd en gewaardeerd voelen. Waar leerlingen het vertrouwen, de verantwoordelijkheid en de ruimte krijgen, om eigen keuzes te durven maken en de taken zelfstandig te plannen en te organiseren. Waar ze leren oplossingsgericht te werken binnen de afgesproken kaders, hun eigen leerdoelen te stellen en zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen.

Dat het gebruik van Snappet beter beschreven moet worden is voor ons een aandachtspunt. De leerlingen verwerken de opdrachten op eigen niveau en kunnen de ontwikkeling nauwkeurig volgen. Dat de leerlingen hier hun leerdoelen uit halen en vervolgens op verschillende manieren kunnen oefenen, komt niet goed naar voren. Dit willen we de komende jaren ook zichtbaar maken voor ouders d.m.v. het noteren op de

taakbrief het gebruik van een doelenboekje met doelen van de vakken en de daltonwaarden.

De visitatiecommissie heeft vooraf het traject goed begeleidt. Het contact met de voorzitter was warm en geruststellend.

De dag zelf verliep ontspannen, de gesprekken vonden in goed overleg plaats en gaven blijk van oprechte belangstelling. Ook de leerlingen, ouders en het bestuurslid van Aves hebben de dag als positief ervaren. Dat er deze dag 4 visiteurs door de school liepen, hebben wij niet als vervelend ervaren. De taken waren goed verdeeld en het geeft ons een goed gevoel dat ook zij iets van ons hebben geleerd.

**Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen**

**aanbeveling 1.**  
(letterlijk overnemen uit  
visitatieverslag)**actie**

**Breng alle vakgebieden met de persoonlijke verwerking onder in de taak, waarbij ook ruimte moet zijn voor eigen inbreng van de leerling.**

**GROEIPARELS**

- 1. Meer ruimte voor persoonlijke ontwikkeling**
  - Leerlingen meer eigenaar maken van hun ontwikkeling op de vakgebieden met een persoonlijke ontwikkeling, waardoor zij inzicht krijgen in hun eigen ontwikkeling en mede bepalen welke instructies zij moeten volgen.
- 2. Leerlingen bij meerdere vakken eigenaar laten worden van de taak**
  - De taakbrief en het instructieschema worden aangepast, zodat de leerling meer zelf kan inplannen en verantwoordelijk is voor zijn eigen leerontwikkeling. Hierdoor wordt het meer zichtbaar dat leerlingen op eigen niveau werken.
- 3. Taakbrief en instructieschema aanpassen.**
  - Door het gebruik van een doelenboekje wordt het voor de leerlingen overzichtelijk hoever ze zijn met de ontwikkeling in hun leerproces. Aan het begin van het jaar krijgen leerlingen een doelenboekje met de doelen van alle vakken en de daltonwaarden. Zodat kinderen weten wat er in het schooljaar van hun verwacht wordt. Dit kun je er ook tijdens leerling-gesprekken bij pakken.
- 4. Het gebruik van een doelenboekje**
  - Om de doorgaande lijn van de Daltontijd door de hele school goed op te zetten wordt er een format gemaakt waarin de instructietijd duidelijk aangegeven wordt.
- 5. Daltontijd duidelijk omschrijven.**
  - Om de doorgaande lijn van de Daltontijd door de hele school goed op te zetten wordt er een format gemaakt waarin de instructietijd duidelijk aangegeven wordt.
- 6. Planning van de leerstof uitbreiden op niveau**
  - Door het loslaten van het jaarklassensysteem kunnen leerlingen op eigen niveau de lesinstructies volgen. Op dit moment (mei 2018) wordt er een onderzoek gedaan of dit voor onze school haalbaar is.
- 7. Schoolbreed de doorgaande lijn van instructie op niveau ontwikkelen.**
  - Als het jaarklassensysteem wordt losgelaten zal het van belang zijn de instructie goed op elkaar af te stemmen.

<b>uitvoerenden</b>	Leerlingen, leerkrachten, dalton coördinator, directeur, ICT-leerkracht.
<b>tijdvak</b>	<b>2019-2020</b>
<b>scholing/ externe ondersteuning</b>	Extern begeleider van het project.
<b>toelichting</b>	<b>PROJECTGROEP</b> Dit onderdeel zal bij het onderzoek van het loslaten van het jaarklassensysteem aan de orde komen. Dit wordt evt. begeleidt door een projectleider

**aanbeveling 2.**  
(letterlijk overnemen uit  
visitatieverlag)

**Ga op zoek naar een manier om ouders meer bij de ontwikkelingen van hun kind te betrekken met als basis de taakbrief, jullie leerling-gesprekken en de ontwikkelingsmap**

**actie**

**GROEIPARELS**

- 1. Leerlinggesprekken met leerkracht verder vorm en inhoud geven.**
- 2. Leerlinggesprekken in groep 1-4 opzetten.**
- 3. Leerlinggesprekken in groep 5-8 waarin leerlingen hun eigen leerdoel aangeven verder ontwikkelen.**
  - De leerlingen denken bewust mee over hun leerontwikkeling en kunnen dit in een format vastleggen. Door hun schoolloopbaan heen zal dit steeds meer vorm krijgen en kunnen ze het tijdens een oudergesprek gebruiken. De leerkracht begeleidt en coacht de leerling door middel van het leerling-gesprek
- 4. De leerling-ouder-leerkracht gesprekken verder ontwikkelen**
  - De leerling-ouder-leerkracht gesprekken verder ontwikkelen
  - Leerling-gesprekken verder ontwikkelen om het eigenaarschap van de leerlingen te vergroten, waardoor ze keuzes maken en het leerproces mede zelf inhoud geven.
  - Gesprekken met ouders door leerlingen te laten voeren.
- 5. Ouders en omgeving betrekken bij het schoolgebeuren.**
  - Tools in handen krijgen om met leerlingen in gesprek te gaan en ze mede-eigenaar te maken van hun leerproces. en daar hun ouders bij te betrekken. Door het gebruikmaken van formulieren en een nieuwsbrief in Parnassys worden de ouders op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen van hun kind.
- 6. Het gebruik maken van en inplannen van collegiale consultatie.**
  - Van en met elkaar leren.
  - Meer gebruik maken van de gelegenheid voor collegiale consultatie.
- 7. In de nieuwe school meer gebruik maken van de beschikbare ruimtes.**

	<ul style="list-style-type: none"> <li>In de nieuwe school meer gebruik maken van de beschikbare ruimtes o.a. het leerplein. Leerlingen de juiste ruimte en faciliteiten bieden om zich te ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke personen.</li> </ul> <p><b>8. Onze dalton-identiteit meer uitdragen in het dorp via de dorpskrant.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Onze dalton-identiteit meer uitdragen. Voor de ouders door een pagina in Parnassys met groepsnieuws. Door het regelmatig plaatsen van berichten in de dorpskrant kunnen dorpsbewoners de schoolontwikkelingen volgen. Er wordt een lay-out door de ict'er gemaakt.</li> </ul> <p><b>9. De doorgaande lijn voor uitgestelde aandacht waarborgen.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Om een goede afstemming te houden is het nodig dit regelmatig terug te laten keren in vergaderingen.</li> </ul>
<b>uitvoerenden tijdvak</b>	Leerlingen, leerkrachten, dalton coördinator, directeur <b>2018-2019</b>
<b>scholing/ externe ondersteuning</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Leerkracht van een school van Stichting Aves</li> <li>Begeleider van het project om te kijken of het loslaten van het jaarklassensysteem een vorm is die bij ons op school kan worden ingezet. .</li> </ul>
<b>toelichting</b>	Voor het realiseren van de leerling-ouder-leerkrachtgesprekken hebben we informatie, kennis en formulieren van andere scholen gekregen. Dit gaan we voor sept. 2018 in een teamvergadering bespreken. Een leerkracht van een andere school zal ons informeren en advieseren. Met de ervaringen die we binnen onze school reeds hebben opgedaan zullen er afspraken worden gemaakt hoe wij het komende jaar hiermee aan de slag gaan.



<b>aanbeveling 3.</b> (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	<b>Realiseer jullie, in het visitatieverslag genoemde, groeiparels.</b>
<b>actie</b>	<b>GROEIPARELS</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <b>Het verder ontwikkelen van het samen lerend en samenwerkend leren.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer inzicht krijgen in de verschillende niveaus van samenwerken, zodat ze hun ontwikkelingsproces kunnen volgen en hun inbreng daarin hebben. Leerlingen leren dat er verschillende vormen zijn van samenwerken en dat samenwerken kan meewerken aan het tot stand komen van goede resultaten.</li> </ul> </li> <li>2. <b>Ruimte en tijd creëren voor talentontwikkeling.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Door gebruik te maken van talenten van leerkrachten en het effectief gebruikmaken van tijd en vaardigheden komen tot de juiste begeleiding</li> </ul> </li> <li>3. <b>Coöperatieve werkvormen meer inzetten voor meerdere vakgebieden.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Coöperatieve werkvormen meer inzetten voor meerdere vakgebieden. Door het inzetten van diverse coöperatieve werkvormen de leerlingen de mogelijkheid bieden zich hier verder in te ontwikkelen.</li> </ul> </li> <li>4. <b>De ontwikkelingslijn van samenwerken meer zichtbaar maken voor kinderen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Schoolbreed de ontwikkelingslijnen voor samenwerken omzetten naar ik-doelen zodat een leerling leert overzien hoever het zich heeft ontwikkeld op het gebied van samenwerken.</li> </ul> </li> </ol>
<b>uitvoerenden</b>	Leerlingen, leerkrachten, dalton coördinator, directeur.
<b>tijdvak</b>	<b>2020-2022</b>
<b>scholing/ externe ondersteuning</b>	
<b>toelichting</b>	
<b>aanbeveling 4.</b> (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
<b>actie</b>	
<b>uitvoerenden</b>	
<b>tijdvak</b>	
<b>scholing/ externe ondersteuning</b>	
<b>toelichting</b>	

### Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		2 juni 2018
	Visitatieteam voorzitter		5 juni 2018

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de  
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van  
de NDV.